



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Notitia Congregationum Et Tribunalium Curiae Romanæ

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1693

Pars III. De formulis votoru[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63032)

13. Monendus est demum Pœnitens à Confessario observandam esse hanc Clausulam : *Et ita illum moneas, & tunc videndum bene.* Sive hæc clausula in Brevi exprimatur, sive non, monendus est Pœnitens de effectu concessio- nis, seu gratiæ ipsi factæ.

14. Cum diriguntur literæ ad Ordina- rios, vel etiam Confessarios pro injec- tione manuum violenta in Clericum, aut forte pro alia, apponi solet hæc clausula : *Quod si dictus lator ordinationi, seu sententiæ dicti Ordinarii lata, vel ferenda parere contempserit in eandem excommunicationem relabatur.* Cujus clausulæ verus sensus ex infra dicendis patebit, nunc monere sufficit, ne Episcopus jubeat, aut præcipiat impossibile aut valde difficilia.

P A R S III.

De Formulis votorum.

Literæ S. Pœnitentiariæ quadru- plicem materiam concernunt:

1. Dilationes, commutationes, & dis- pensationes votorum. 2. Dispensationes matrimoniales. 3. Absolutiones & dis- pensationes diversas, quæ conceduntur

in utroque foro in materiis absolutio-
num pro delictis publicis, quando fit
Commissio Ordinariis. 4. Absolutio-
nes, dispensationes & gratias, quæ con-
ceduntur pro Regularibus, & Religio-
nem ingredi volentibus, in utroque fo-
ro. In hac parte de prima materia, vo-
ta nimirum concernente, agemus. Vo-
tum aliud simplex est, aliud solenne. Ad
solenne non extendit se ordinaria S. Pœ-
nitentiariæ facultas, ideoque hic tantum
de formulis simplicia vota respicientibus
agetur.

§. I.

*Modus exequendi Literas dilationis
Voti Religionis.*

1. Dilatio Voti simplicis datur iis, qui
ob impedimentum aliquod temporale id
implere nequeunt, vel quia Parentes in-
digent eorum operâ, vel quia sunt gra-
vati ære alieno, vel quia tenentur red-
dere rationes, vel quia infirmitate ali-
qua impediuntur, quæ quidem dilatio,
licet dari possit à quolibet Confessario,
cum non sit ex reservatis Sedi Aposto-
licæ, si tamen petatur à S. Pœniten-
tiaria, sub hac formulâ concedi solet;

2. For-

2. *Formula Dilationis simplicis Voti Religionis.*

Leander Miseratione Divina Tituli SS. Nerei & Achillei S. R. E. Presbyter Cardinalis.

Discreto Viro Confessori Magistro in Theologia, vel Decretorum Doctori, ex approbatis ab ordinario, per latorem presentium ad infrascripta specialiter eligendo. Salutem in Domino.

Ex parte latoris presentium nobis oblata petitio continebat: Quod ipse alias simplex Religionis votum emisit. Cum autem, sicut eadem petitio continebat, lator predictus habeat Parentes suâ operâ & auxilio egentes; Idcirco pro suâ conscientia quiete cupit, sibi ad votum hujusmodi adimplendum dilationem per Sedem Apostolicam concedi. Quare supplicari fecit nobis humiliter, ut sibi super his de opportuno remedio providere dignaremur. Nos igitur, qui Pœnitentiaria D. Papa curam gerimus, auctoritate Apostolica

spe-

specialiter nobis concessâ, discretioni
 tuæ committimus, quatenus, si est ita,
 dicto latori, auditâ prius ejus Sacra-
 mentali Confessione, a consideratis,
 quæ erunt consideranda circa statum, &
 continentiam latoris, ne sub pretextu
 alterius temporalis necessitatis maneat
 in periculo propriæ æternæ salutis, dila-
 tionem ad implendum votum pradi-
 ctum, durantibus necessitatibus Paren-
 tum, concedas, b dummodo illis cum
 effectu prosit, & interim vitam cœli-
 bem ducat, c & aliqua Religionis,
 quam vovit, quotidie faciat ad eum
 finem, ut ea adimplens, meminisse
 semper possit obligationis, qua hujus-
 modi voto adstringitur, prout secun-
 dum DEUM ipsius animæ salutis expe-
 dire judicaveris, in foro conscientie
 d & in ipso actu Sacramentalis Con-
 fessionis tantum, & non aliter, neque
 ullo alio modo, e ita, quod cessantibus
 necessitatibus Parentum præfatum vo-
 tum adimplere teneatur. Et ita il-
 lum moneas. Datum Romæ apud S. Pe-
 trum.

3. In his advertendæ sunt Clausulæ: Prima *a Consideratis quæ erunt consideranda*, per quam indicatur, ut Confessarius examinet veritatem causæ, & necessitatem postulatæ dilationis, ac deinde ponderet periculum spirituale peccantis, si remanet in sæculo.

4. Secunda clausula est. *b Dummodo illis cum effectu prosit, & interim vitam cælibem ducat*. Requirendum ergo à petente dilationem, quomodo prosit Parentibus, & monendus is est de cœlibatu servando, ut possit sublato impedimento votum implere.

5. Tertia est: *c Et aliqua Religionis, quam ingressurus est, quotidie faciat*. Non vero quælibet opera injungenda erunt, sed ea, quæ sunt congrua statui, possibilitati, & utilitati votentis. Si enim quis vovisset v. g. Societatem JESU ingredi, injungi ei posset onus quotidiani examinis conscientiæ, vel orationis mentalis, vel quid simile, quod commodè ab eo fieri possit, & cum fructu spirituali animæ adimpleri.

6. Quarta est. *d Et in ipso actu Sacramentalis Confessionis tantum*, intelligitur non physicè sed moraliter, ut peragatur immediatè post eam.

7. Quin-

7. Quinta est: *e* Ita, quod cessantibus necessitatibus Parentum, præfatum votum adimplere teneatur. Monendus ergo Pœnitens non dispensatum in voto, sed concessam solum dilationem.

8. Post confessionem ergo Pœnitentis, & consuetam absolutionem à Censuris, & peccatis subjungat Confessarius:

Insuper Auctoritate Apostolica specialiter mihi delegata, tibi dilationem ad implendum votum Religionis, quod emisisti, concedo in nomine Patris, & Filii & Spiritus sancti Amen.

§. 2.

De Transgressione voti Religionis.

1. Qui emissio voto simplici ingrediendi Religionem contrahit matrimonium, peccat mortaliter, tenetur tamen in matrimonio manere. Absolutio vero à transgressione voti Religionis non est reservata Sedi Apostolicæ, si tamen ad eam recurat Pœnitens, ut possit debitum conjugale reddere, & exigere, Literæ sic expediuntur:

O 3

2. For-

2. Formula Transgressionis Voti simplicis Religionis.

Leander &c.

Nobis oblata petitio continebat, quod ipse alias, postquam Religionem ingredi voverat, Matrimonium in facie Ecclesiae contraxit, & successive consummavit cum quadam muliere sua ad praesens uxore. Cum autem, &c. Lator praefatus de praemissis plurimum doleat, & in dicto Matrimonio remanere, & debitum conjugale reddere, & exigere licite posse desideret, pro sua conscientiae quiete, cupit à transgressionem huiusmodi per Sedem Apostolicam absolvi, secumque desuper dispensari: Quare &c. Quatenus, si ita est, dictum latorem (audita prius ejus Sacramentali Confessione) à transgressionem huiusmodi absolvas hac vice, in forma Ecclesiae consueta, a injuncta ei poenitentia salutari. b Ipsumque, si aliud Canonicum non obstat, in dicto matrimonio remanere, & debitum conjugale reddere & exigere posse declares in foro conscientiae, & in ipso actu Sacramen-

*mental*is Confessionis tantum, & non aliter, neque ullo alio modo. c Ita quod, si uxori supervixerit, eodem voto teneatur ut prius, & ita illum moneas. Datum &c.

3. Per clausulam: a *Injuncta ei pœnitentia salutar*i relinquit M. P. arbitrio Confessarii qualitatē pœnitentiæ injungendæ, quæ consistit in orationibus, eleemosynis & jejniis, quorum nomine veniunt omnia opera pœnalia.

4. Additur clausula: b *Ipsūque, si aliud Canonicum non obstat, in dicto matrimonio remanere, & debitum conjugale reddere & exigere posse declares*, nimirum ad tollendum omnem scrupulum Pœnitenti, ne per Conscientiam erroneam peccet.

4. Per clausulam: c *Ita quod, si uxori supervixerit eodem voto teneatur ut prius, & ita illum moneas*, injungitur Confessario, ut moneat Pœnitentem de obligatione adimplendi sui voti, si alteri comparti supervixerit. Quod si continenter vivere non possit, vel ob educationem prolium, aliamvè gravem ob causam illud adimplere nequeat, admonendus est, ut iterum recurrat ad Sacram

cram

cram Pœnitentiarum pro commutatione voti in alia pœnitentiæ opera. Quæ commutatio posset etiam peti cum absolutione à transgressione, si prævideret se non posse, casu quo Conjugi superviveret, votum adimplere, ne opus deinde sit denuo ad S. Pœnitentiarum recurrere.

5. Cæterum post absolutionem à censuris, & peccatis dicat Confessarius formulam declarationis sequentem:

Deinde auctoritate apostolicâ, mihi specialiter delegata te, non obstante voto Religionis, quod aliàs emisisti in Matrimonio remanere, & debitum Conjugale exigere, & reddere posse declaro. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Amen. Passio Domini &c.

§. 3.

De Transgressione voti Castitatis.

1. Transgressio voti Castitatis non est reservata Sedi Apostolicæ; Nec etiam dispensatio ad petendum debitum, quæ potest dari ab Episcopo, si tamen ad S. Pœnitentiarum recurratur, sequenti formula expediri solet:

Leander &c.

Discreto Viro Confessori &c. Salutem in Domino. Ex parte Latoris præsenium nobis &c.

Con-

Continebat, quod ipse aliàs simpliciter vovit
Castitatem servare, deinde uxorem ad præsens
viventem duxit. Cum autem dictus Lator de
hujusmodi transgressione doleat, debitum Con-
jugale exigere licitè posse desideret; Ideo pro
sua conscientie quiete cupit per Sedem Apostoli-
cam absolvi, secumque desuper dispensari. Qua-
re supplicavit. Nos &c. discretionis tue com-
mittimus, quatenus, si est ita, dictum Lato-
rem, audita prius ejus Sacramentali Confessio-
ne à transgressione hujusmodi absolvas &c. In-
juncta ei pro modo culpæ pœnitentia salutari,
ipsumque in dicto Matrimonio remanere, & de-
bitum Conjugale reddere posse, & debere decla-
res. Et cum eodem, quatenus de illius incon-
tinentiâ timendum sit, ut idem debitum Con-
jugale etiam exigere licitè valeas, etiam mi-
sericorditer dispenses, in foro conscientie &c.
Ita quod si Uxori supervixerit eodem voto te-
neatur, ut prius obligatus, & si extra Ma-
trimonium interim fornicatus fuerit, sciat se
contra votum hujusmodi facturum, & ita il-
lum moneas. Datum &c.

3. Clausulæ pleræque claræ, & non-
nullæ ex supradictis patent. Ob istam: Et
si extra Matrimonium interim fornicatus fuerit,
sciat se contra votum hujusmodi facturum, mo-
nendus est Pœnitens, quod etsi usum
Matrimonii liberum habeat, si tamen
for-

fornicetur, aut aliquid simile committat, contra votum castitatis facturum.

4. Modus declarandi & dispensandi juxta formam hujus Brevis hic post absolutionem consuetam esse poterit.

Item Auctoritate Apostolica mihi specialiter delegata te non obstante voto Castitatis quod emisisti, & transgressus fuisti in dicto Matrimonio remanere, & debitum conjugale reddere possis, & valeas tecum eadem auctoritate Apostolica dispensare. In nomine Patris, & Filii &c.

5. Notandum, quod praxis executionis Literarum trium præcedentium capitum tenenda sit, ut æquitati consona, etiamsi absque Literis S. Pœnitentiariæ in dictis casibus procedatur a Confessario.

§. 4.

De Commutatione Voti Religionis.

1. Commutatio voti Religionis fit a S. Pœnitentiaria vel ob stimulos carnis ut possit Vovens licitè contrahere matrimonium, vel ob debilem illius complexionem, ut possit vitam cœlibem ducere in sæculo. Formula in utroque casu est eadem, exceptis præfatis duabus clausulis.

2. For

2. Formula Commutationis Voti simplicis Religionis.

Leander &c.

Discreto Viro Confessori salutem in Domino.
Ex parte Viri Latoris praesentium nobis &c. continet, quod ipse alias simpliciter vovit Religionem ingredi. Cum autem dictus Lator continenter vivere posse diffidat, ideo pro suae conscientiae quiete cupit sibi praefatum Votum ad effectum contrahendi matrimonium in alia Pœnitentiae opera per Sedem Apostolicam commutari. Quare supplicavit &c. Nos &c. discretionis tuae committimus, quatenus si est ita, dictum Latorem audita prius ejus Sacramentali Confessione à mutatione propositi absolvas &c. injuncta ei Pœnitentia salutari, sibi que votum praefatum ad hoc, ut matrimonium legitimè contrahere, & in eo debitum Conjugale exigere, & reddere licitè valeat (a) in Sacramentalem Confessionem semel quolibet mense (b) & in alia Pœnitentiae opera perpetua per te injungenda, (c) inter quae sint etiam aliqua Religionis, quam ingressurus fuisset, quae quotidie facere teneatur ad eum finem, ut ea adimplens meminisse semper possit obligationis, qua hujusmodi voto adstringebatur, prout secundum DEUM ipsius animae saluti expedire judicaveris, dispensando commutes in foro Conscientiae, alio modo &c. Datum &c.

3. In

3. In Clausulâ: (a) *In Sacramentalem Confessionem semel quolibet mense*, sumitur mensis secundum communem acceptionem, & cursum, ita ut vovens satisfaciât obligationi, si v.g. in principio Januarii, & postea in fine sequentis Februarii iterum confiteatur. Quod si cum commutatio fit, medietas mensis jam elapsa sit, censendum est mentem Majoris Pœnitentiarîi esse, non velle obligare voventem ad novam confessionem, in ea mensis extremitate, secus dicendum judicat Mar. Paul. Leo, si in principio mensis fiat commutatio.

4. Clausula: (b) *Et in alia Pœnitentia opera perpetua*, denotat primò non unum opus, sed plura injungenda esse; Deinde debere esse perpetua, non quidem continua, seu quotidiana, sed certis & statis temporibus injungenda, quia relaxatio voti per commutationem est perpetua.

5. (c) *Inter quæ sint etiam aliqua Religionis*, ea tamen quæ sint compatible cum statu conjugali, nec valde difficilia ad illorum executionem, quotidiana tamen; v.g. quotidie per breve tempus orationi vacare mentali vel vocali, facere examen conscientia, legere

gere librum aliquem spiritualem, audire sacrum,

6. Clausula: *Ad hoc, ut matrimonium legitime contrahere valeat* ponitur in literis, quæ dantur nonnullis ad effectum contrahendi matrimonium. In aliis ad vitam cœlibem in sæculo ducendam ponitur: *Dummodo vitam cœlibem ducat.*

7. Formula commutationis post absolutionem ordinariam talis subjungatur à Confessario:

Et Authoritate Apostolica mihi specialiter delegata, Ego tibi votum Religionis, quod emisisti, in opera pietatis, quæ tibi præscripsi, dispensando, ad effectum licite contrahendi matrimonium, sive ad effectum remanendi in sæculo in vita cœlibe, commuto. In nomine Patris, & Filii &c.

8. Formula Commutationis voti Religionis pro Clericis Ordine sacro insignitis.

Pro Clericis in sacris constitutis expediuntur Literæ absque mentione Matrimonii & Cœlibatus, sed hæ duæ clausulæ inseruntur:

9. Prima: *In frequentiam Sacramentalis Confessionis singulis scilicet hebdomadis, semel, vel quoties tibi videbitur.* Debet ergo Executor illi imponere,

nere, ut singulis septimanis peccata sua confiteatur, vel etiam sæpius, si ita expedire judicaverit.

10. Secundo: *Partem videlicet earum Pœnitentiarum, quas Regulares Ordinis, quem vovit, ex præscripto ipsius Ordinis abstinentiis, vel jejuniis, aut interioribus indumentis subire solent.* Ea vero pœnitentiæ opera imponat Executor, quæ spectata qualitate vovens, facilius sunt executionis. Abstinentiæ, prout contradistinguitur à jejuniis, accipitur pro quacunque privatione cuiusvis cibi, moderatoque ciborum usu. Jejunium hic sumitur Ecclesiasticum. Interiora indumenta sunt: Cilicia, catenulæ ferreæ, & similia. Horum unum, vel aliqua imponere sufficit, hoc enim importat particula: *Vel*, non est necesse omnia imperare.

11. Præter hæc non quotidiana, imponenda sunt aliqua quotidiana, & prudentiæ Confessarii relinquuntur. Hæc esse possent: Recitatio Litaniarum B. M. V. cum examine conscientiæ, vel Commemoratio S. Fundatoris Ordinis.

§. 5.

De Voti Castitatis Commutatione.

1. Commutatio Voti Castitatis fit, vel ob stimulos carnis, vel ad conservandam nobilem familiam, vel quia mulier, licet non patiatur stimulos, est in periculo amittendi pudicitiam, utpote quia pauper est & pulchra, vel orbata parentibus, aliasve ob causas. Literæ S. Pœnitentiariæ sic expediuntur.

2. *Formula Commutationis Voti Castitatis.*

Leander &c.

Discreto Viro Confessori &c. Salutem in Domino. Ex parte Viri Latoris præsentium nobis &c. continebat, quod ipse alias simpliciter vovit Castitatem servare. Cum autem dictus Lator continenter vivere posse diffidat; Ideo pro suæ Conscientiæ quiete cupit per Sedem Apostolicam sibi votum præfatum ad effectum contrahendi Matrimonium in alia Pœnitentiæ opera commutari; Quare supplicavit, &c. Nos &c. discretionis tue committimus, quatenus, si est ita dictum Latorem, audita prius Sacramentali Confessione à mutatione propositi absolvas, &c. Injuncta ei Pœnitentia salutari sibi que votum præfatum ad hoc tantum, ut matrimonium legitime contrahere, & in eo debitum Conjugale exi-

exigere, & reddere licite possit, dispensando, commutes in Sacramentalem Confessionem semel quolibet mense, & in alia Pœnitentiæ opera per te injungenda tam diu duratura, quamdiu commutationi præfata locus erit. Inter quæ sint aliqua pietatis, quæ quotidie facere teneatur, ad eum finem, ut ea adimplens meminisse semper possit obligationis, qua hujusmodi voto adstringebatur, prout secundum DEUM ipsius anime salutis expedire judicaveris in foro Conscientiæ & alio modo &c. Ita quod, si mulieri cui conjugetur, supervixerit, Castitatem servet, utpote eodem voto, ut prius obligatus, & si extra Matrimonium fornicatus fuerit, aut mortua dicta Muliere, aliud matrimonium contraxerit, sciat se contra votum hujusmodi facere, & debitum conjugale exigere non posse, & ita illum mori neas. Datum &c.

3. Advertendæ hic sunt Clausulæ sequentes: Prima sibi que votum præfatum ad hoc tantum, ut matrimonium contrahere legitime possit, dispensando commutes, in qua notanda dictio tantum, quæ denotat commutationem voti tantum fieri ad contrahendum matrimonium, & permittendam copulam matrimonialem, in reliquis vero actibus manere voti obligationem.

4. Secunda: *In frequentiam Sacramentalis Confessionis semel quolibet mense, clara sunt.*

5. Tertia: *Et alia Pœnitentia opera, ut sunt abstinencia ab ovis & lacticiis, jejunium, disciplina, Cilicia & similia. c. Magnæ 7. decreta. Cum vero plura iungi debeant opera, sufficient duo, ne gravetur Pœnitens.*

6. Quarta: *Inter quæ sint etiam aliqua pietatis opera, quæ quotidie facere teneatur; Talia esse possunt elemosyna, recitatio orationum, auditio Missæ extra obligationem præcepti, & similia. c. Magnæ 7. de voto.*

7. Quinta: *Predicta opera, quæ pro commutatione voti imponenda sunt tam diu duratura esse, quamdiu commutationi predicta locus erit. Ideoque dictorum operum obligatio incipit à die matrimonii, & eo per mortem consortis soluto desinit, de quibus monendus est Pœnitens.*

8. Sexta & Septima: *Ita quod si mulieri, cui conjungetur, supervixerit &c. Et si extra Matrimonium fornicatus fuerit &c. Clara sunt; Monendus pro-*

P

inde

inde est vovens de hac limitata dispensatione sibi concessa.

9. His præmissis post solitam absolutionem dicat Confessarius :

Et Authoritate Apostolica mihi specialiter delegata tibi votum castitatis, quod emisisti, in effectum, ut matrimonium contrahere, & debitum Conjugale reâdere, & exigere licite possis & valeas, in opera tibi præscripta, dispensando commuto. In nomine Patris &c.

§. 6.

De Commutatione voti simplicis Castitatis, & Religionis simul,

1. Si quis petat commutationem voti simplicis castitatis & Religionis, expediuntur Literæ eodem fere modo, & forma. Monendus vero est Pœnitens quod, cum Commutatio illa sit perpetua respectu voti Religionis, licet temporanea sit respectu voti Castitatis, quod reviviscit per mortem conjugis, ideo opera Pœnitentiæ sint quoque perpetua. Si commutetur votum Religionis remanente voto castitatis, observanda sunt dicta §. 4.

2. Forma Commutationis hæc erit :

Item Authoritate Apostolica mihi specialiter delegata, tibi vota Religionis, & Castitatis

quæ emisisti ad effectum, ut matrimonium legitime contrahere, & in eo debitum Conjugale reddere, & exigere licite possis & valeas, in opera pietatis, quæ tibi præscripsi dispensando commuto. In nomine Patris &c.

S. 7.

De Commutatione votorum Peregrinationis.

1. Vota trium Peregrinationum, videlicet Jerosolymam, ad limina Apostolorum Petri & Pauli, & ad S. Jacobum de Compostella, Sedi Apostolicæ reservata commutari solent ex causa infirmitatis, paupertatis, senectutis aliavè rationabili in alia opera pro arbitrio prudentis Confessarii, v. g. in faciliorem Peregrinationem, eleemosynam, Pœnitentiam aliavè pietatis opera.

2. Formula Commutationis, quæ post absolutionem dicitur hæc est:

Item *Authoritate Apostolica mibi specialiter delegata, tibi Votum Peregrinationis, quod emisisti in Peregrinationem, eleemosynam, seu alia pietatis opera, quæ tibi præscripsi, dispensando, commuto. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, Amen.*

P A R S I V.

De Dispensationibus Matrimonialibus.

§. I.

Quaedam Communia omnibus Dispensationibus Matrimonialibus.

I.

Impedimenta super quibus S. Pœnitentia dispensat debent esse occulta, unde dispensationes illius semper hanc Clausulam annexam habent: *Dummodo impedimentum occultum sit, seu occultum remaneat.* Super publicis enim Dataria Apostolica dispensat.

2. Causæ dispensationis veræ sunt, rationabiles, & sufficientes v.g. periculum scandalorum, revelationis impedimenti, perseverantiæ in peccato ob occasionem difficulter removibilem præstitionis vel diffamationis mulieris, vel periculum inimicitiarum, aut alterius damni spiritualis. De quorum veritate diligenter inquirere debet Confessarius, maximè cum agitur de contrahendo.

3. Dispensationes hujusmodi suffragantur tantum in foro conscientiae. Unde si impedimentum fieret publicum ex occultum.